

LBRIS

We know
books

Alexandru Popescu

ECO GRAFIE

Roman

Ediția a doua

Editura ARC

CUPRINS

Trecutul ca o cicatrice deschisă.

Cuvânt-înainte de Eugen Lungu.....	7
Prolog	9
1	11
2	28
3	37
4	52
5	66
6	80
7	89
8	101
9	118
10	130
11	156
12 (sau în loc de epilog)	174

cată chiar. O fi fost un ultim efort sau un reflex al nervilor lui faciali sau, poate, glonte intrat în creier nu-i atinse partea responsabilă de vorbire, însă printre buze se auziră câteva cuvinte, șoptite sacadat: *în sfârșit, pace...*

Corpul i se zvârcolea cu fiecare manevră a sondei ecografului. Era prea rece, în special gelul cleios, cu care medicul îi brăzdă toată burta. Altfel nici nu se putea.

– Stai nemișcată, că nu am de gând să mă joc cu tine toată ziua. Mai am o droaie de pacienți care așteaptă după ușă, îi spuse doctorul Șumanschi.

I-a spus-o calm, fără să-și ia ochii de pe ecranul ecografului, într-o rusă cu accent ucrainean, în care „g”-ul îi ieșea un „h” moale, gutural. Inga chicoti, încercând cu greu să-și stăpânească un nou impuls. Se apucă cu ambele mâini de marginea canapelei de examinare. Își ceru scuze, copleșită de rușine.

– Mă gâdilă bazaconia asta din plastic, spuse fata și râse.

– Fără bazaconia asta, ecograful n-ar mai fi ecograf. Iar ceea ce-mi transmite pe ecran nu este foarte încurajator. Văd că fătul refuză să-și schimbe poziția. Piciorușele sunt încrucișate și orientate spre canalul de naștere. Vezi aici?

Medicul schiță cu degetul pe ecran câteva cerceulețe. Inga nu putea să nu vadă. Și nici răceala gelului nu o mai deranja.

– Știi ce înseamnă asta? Dacă nu se întoarce cu capul în jos, s-ar putea să fie nevoie de operație cezariană.

Viitoarea mamă încercă să proceseze informația câteva clipe, simțind cum i se face cald. Crezu că până și sonda de la ecograf s-a înfierbântat. Doctorul Șumanschi o privi cu compasiune.

– Până naști, vorbește-i tot mai des. Poate te ascultă și își schimbă singur poziția. Dar să știi că cezariana nu înseamnă sfârșitul lumii. Se mai întâmplă și din astea. În rest, ce să zic... copilul e perfect sănătos. Are inimă de sportiv.

– Cum adică să-i vorbesc? Și oare mă aude? Întrebă fata, ridicându-se puțin și sprijinindu-se în coate.

Doctorul nu ar fi râs dacă Inga nu făcea o mină serioasă. Dezlipi sonda de pe burta fetei și o puse într-un compartiment de lângă ecranul ecografului. Se apropie de gravidă și o privi direct în ochi.

– Azi faci treizeci și șapte de săptămâni de sarcină, nu-i așa? Deci, copilul tău e un om cu toate organele formate, inclusiv urechile. Îți aude glasul foarte bine. Dacă-i vorbești mai des, se va simți în siguranță când îți va auzi vocea la naștere. E o treabă demonstrată. Poți să-i vorbești despre orice.

Zâmbetul doctorului îi păru fetei la fel de persuasiv, ca și cuvintele sale.

– Și despre karate pot să-i vorbesc? E ceea ce știu cel mai bine, zise fata.

Doctorul aprobă scurt din cap, fără să-și șteargă zâmbetul.

– Spune-i orice vrei, dar amintește-i că e bine să se răsucească cu piciorușele în sus, zise el, făcând cu degetul arătător spre tavan, de parcă Inga nu ar fi știut unde era *sus*-ul. Și nu uita de plimbările regulate. Deci, chiar nu vrei să-i afli sexul? se interesă doctorul, privind spre fotografiile tocmai scoase la imprimantă, în care se vedea perfect conturul copilului.

Inga clătină din cap dezaprobat. Se ridică de pe canapeaua de examinare și își șterse urmele de gel, pe unde trecuse sonda ecografului. Aruncă șervețelul la coș cu o repulsie afișată. Se așază înapoi pe canapea. Pentru că era puțin cam mică de statură, nu ajungea câțiva centimetri cu picioarele la pardoseală. Doctorul Șumanschi zâmbi din nou în timp ce scria în fișa medicală a gravidei. Zâmbea, pentru că o văzu pe Inga cum se sprijină cu brațele de marginea canapelei, legănându-și picioarele, așa cum fac copiii plictisiți.

Fata începu să-și mângâie partea de jos a burții în încercarea de a ghici locul potențialei incizii. Era un gând prost, dar nu avea ce-i face. Pentru ea nu conta faptul că ar putea fi operată la ai săi doar nouăsprezece ani. Mai mult o îngrozea perspectiva că va trebui să stea la pat zile, poate chiar săptămâni la rând. Adică, să stea departe de sala de antrenamente și de tatami. *Nu va ceda mami bisturiului*, i se adresă Inga copilului. O spuse în gând, desigur. Era prima ei adresare fătului. Cu vocea însă a spus cu totul altceva.

– Sunteți cel mai amabil doctor din câți am întâlnit.

Lui Șumanschi era cât pe ce să-i scape pixul din mână. Remarca fetei îl luă prin surprindere, mai ales că nu prea

era răsfațat cu amabilități. Îi mulțumi și puse o semnătură la finalul textului său caraghios de pe fișa medicală.

– Doctorii care veneau la internat mă făceau să tremur de groază. Urlau la noi ca niște apucați. Doamne! Odată chiar am făcut pe mine de frică. Dar dumneavoastră nu sunteți ca ei. Cred că sunteți ultimul doctor cu inimă bună din Tiraspol.

Șumanschi a avut pornirea să-i spună că urma să se transfere, în curând, la un spital din Chișinău, dar a preferat să tacă.

Fata a ieșit din cabinetul de examinare cu fișa medicală în mână, încercând să se strecoare rapid printre zecele de pacienți de pe culoarul semiobscur de pe etaj. A încercat să nu privească pe nimeni în ochi. Intuia că erau priviri pline de deznădejde și de reproș, pentru că, probabil, s-a reținut la doctor mai mult decât și-au permis predecesorii ei. Inga o fixă cu ochii căprui doar pe femeia de la registratură, lăsându-i fișa medicală, cu tot cu descrierea poziției greșite a fătului.

Următorii pași au scos-o în zăpușeala de afară. Părul mereu prins în coadă îi fâlfâia în stânga și-n dreapta cu fiecare treaptă coborâtă. Lumina directă a soarelui o ameți ușor și fata se refugie sub ramurile bradului argintiu din fața spitalului. Își lăsă ochii să se adapteze la lumina naturală, remarcând cu o oarecare dezamăgire că orașul de afară era în continuare Tiraspolul și că vara aparținea anului 2002.

– Două mii doi. Doamne, cât de urât sună! Două mii doi. Și de ce trebuie să mi te naști anume în 2002? Hai

spune-mi! De ce taci, bebe? De ce nu în 2003, după ce voi fi câștigat campionatul la karate? Și de ce nu te-ai născut în anul două mii, început de mileniu. Ți-aș fi calculat vârsta mai ușor. De ce să te naști într-un an neimportant. Ce-o să le zici prietenilor? M-am născut în 2002, anul de până la... sau anul de după... De după ce?

Inga îi tot vorbea copilului cu jumătate de voce, abia mișcându-și buzele.

– Două mii doi...

Repetă cuvintele în șoaptă. Răspunsul, pentru că tot îl răscolea prin minte, îi veni ca o lovitură de ciocan în moalele capului. În 2002 se făceau exact zece ani! Cum putea să omită acest detaliu? Fata își acoperi gura cu palmele, cuprinsă de oroare. Imaginile vechi de un deceniu îi reveniră în fața ochilor cu o claritate uimitoare. *Casa, mama, tata, Bim...* Era ciudat să-și reamintească de acele clipe în alb și negru. Poate pentru că atunci, în 1992, mai toate pozele de război erau făcute în alb și negru. *Zece ani au trecut.*

Porni grăbită pe trotuar, pentru că, dacă mai zăbovea cu acele gânduri în minte, ar fi izbucnit în plâns. Își scoase din poșetă telefonul Nokia 6100 și aruncă o privire fugară peste ecran. Telefonul afișa data de doi iunie, ora 15:43. Inga traversă strada și o luă printre blocurile cu nouă etaje, cam de trei ori mai vechi decât ecograful din cabinetul doctorului Șumanschi. Găsi stația și se așeză pe banca de lemn, puțin scorojită. Înjură în sinea ei, pentru că cineva distrusese acoperișul din tablă al stației. Aerul unui oraș postsovietic își anunță imediat prezența:

invadat cu puf de plop, nu înainte ca acesta să fie plimbat generos de vânt pe străzile colbăite, adunând toată mizeria și ticsindu-ți-o în plămâni, să îți tu minte că viața nu e chiar roz. Inga înghiți, involuntar, câțiva fulgi dolofani și începu să tușească. Ochii îi dădură în lacrimi de la iritația mucoasei nazale. Observă că stația de troleibuz stătea sub ramuri de plop bătrâni și înalți. Unele crengi erau uscate, gata să se rupă la primul vânt puternic. Dar asta urma să fie nenorocirea altcuiva, nu a ei.

O supăra și gândul că era deja iunie și nu avea nici cea mai vagă idee despre cum își va petrece vara. În sensul că, pentru ea, vara se va diviza în două mari bucăți de viață: vara de până la naștere și cea de după. Iar între ele, o prăpastie îngustă, însă foarte adâncă și dureroasă – travaliul. Va naște cel târziu la finele lunii. *Prăpastie?* Nici în acea clipă nu avea certitudinea dacă trăia bucurie sau tristețe. Nu, nu era pregătită să devină mamă. Tot ce putea oferi era rezervat doar pentru Tihon. S-a ascuns adânc sub cutia lui toracică, sub inima și sufletul lui și sub centura lui neagră, cu tot cu al cincilea dan al său. El a fost, este și va fi *Sensei*, cel care a salvat-o și i-a dat o nouă viață. Inga nu știa încă de la ce anume a salvat-o, dar, cu siguranță, viața ei ar fi fost mult mai sumbră. *Iar acum... un copil.*

Ochii ușor nedormiți i-au lunecat spre burtă. *Nu prea cred că am ce să-ți spun. Dar, ca să nu tac, voi zice că regula numărul unu la karate este să-ți respecti adversarul. Așa că te rog să nu-mi mai dai picioare și coate, că mă doare spina-re. A doua regulă, să folosești cu înțelepciune ceea ce... Nu apucă să-și termine fraza, pentru că zări troleibuzul de pe*

ruta 1, care tocmai făcea stânga, apropiindu-se de stație. Urcă și se așează pe un scaun de la geam. Se gândi că trebuia să se așeze pe unul dintre scaunele rezervate pasagerilor cu dizabilități sau femeilor gravide, cumva să-și valideze statutul. *Eu, femeie? De ce m-aș numi femeie? Doar pentru că voi fi mamă?* cugetă Inga și făcu o grimasă drăguță. Spera că Tihon va găti ceva gustos la cină. În general, de când a prins gravidă, de când s-a întâmplat totul, adică chiar totul, a început să spere prea mult. Spera că va trăi mai bine, că nu-i va mai urla nimeni la ureche, că o să doarmă cât va pofti, că nu va fi război și că nu va mai pierde oameni dragi. Cât era acolo, la internat, nu spera nimic.

O zguduitură i-a întrerupt șirul gândurilor. De fapt, se zguduiseră toată caroseria obosită a troleibuzului, care tocmai trecea peste niște denivelări ale asfaltului vechi, cârpit și recârpit. Inga își cuprinsese burta cu brațele, panicată că i se va declanșa nașterea. Ar fi cel mai îngrozitor loc pentru naștere – în troleibuz. Scoase din poșetă CD-playerul Sony Walkman, primit de Crăciun când trăia la școala-internat. Moș Gerilă era mai generos cu ea decât cu alte fete. Nu știa de ce. Acum asculta un disc cu 23 de piese, pe care Tihon i-l cumpărase cu câteva luni mai devreme. Doar o piesă o tot pune pe *repeat*. O auzise odată în căștile unei fete de la internat și i-a plăcut enorm. Ce-i drept, oaia aceea zgârcită nu o lăsa să asculte piesa decât o singură dată. Era invidioasă că Inga avea CD-player, iar ea, un casetofon portativ, cârpit cu bandă adezivă. *Bailando, bailando!* Habar nu avea ce însemnau

cuvintele. Pe coperta discului era scris cu galben *Paradisio*. O tipă cu părul roz, fardată excentric, își întindea, zâmbitoare, brațele, parcă invitând-o pe Inga pe o stradă plină cu palmieri. Inga își spuse că, dacă ar exista un paradis, probabil acolo răsună piesa *Bailando* și că acolo sunt palmieri cu nuci de cocos, exact ca în publicitatea de la televizor cu ciocolata Bounty.

Fricile, grijile și gândurile infantile i s-au evaporat în clipa când atinse poarta casei și răsuci cheia în yală. Gata, trebuia să adopte postura de adultă. Credea că așa îi place lui Tihon. *Am ajuns acasă, bebe*. Era locul în care s-a refugiat, poate unicul loc din Tiraspol și din întreaga lume unde se simțea în siguranță. Și-a scos căștile de pe urechi, a împins poarta și intră în ogradă. Un foșnet o făcu să tresară. Privi în spate. Zgomotul venea din zona gardului de sârmă, inundat de plante cățărătoare. A priceput imediat că erau cele două capre ale vecinului. Animalele trăgeau cu maxilarele de lăstarii osoși și de florile albastre din vârful arbuștilor.

– Nu mâncați petuniile mele, lua-v-ar dracu'!, strigă Inga.

Îi plăcu enorm cum sună „petuniile mele”. Îl căută cu privirea pe *deadea*¹ Vitea, însă fără succes. Era ciudat, pentru că vecinul nu-și lăsa caprele nesupravegheate. Deseori le ținea de funie, ca pe niște câini scoși la plimbare. Bărbatul era un soi de baci urban. De această dată a ales să lege caprele de stâlpul telefonic din preajma porții lor, fără să se asigure, presupunea Inga, că nu vor ajunge

¹ Rusism după cuvântul rus *дядя* – unchi, moș.

la gard. Inga le mai privi câteva clipe cum înfulecă lacom frunze și flori. Era păcat de gardul viu. Soților le convenea aspectul lui neîngrijit. Arbuștii și buruienile le ofereau intimitatea de care aveau nevoie. Acum însă Inga se simțea silită să bată la poarta vecinului și să-l amenințe să-și țină caprele în frâu, că de nu... că de nu... *Mai bine nu*. O să tacă. Nu-l știa prea bine pe moșul Vitea. De când a venit pe strada Frunze, a schimbat cu dânsul doar câteva replici amabile și cam atât. Moșul vorbea rusește, ucrainește, bulgărește și românește. Ei, bine, „moldov'nești”, așa-i zicea el limbii. Avea însă o română mult mai bună decât ce auzise Inga la alții de prin Tiraspol. O română chiar mai bună decât a ei și-i era rușine pentru asta, căci limba în care vorbea cu părinții răposați tot româna era. Știa că toată lumea-i zice vecinului *deadea* Vitea. Era un moșnegel suplu, mereu cu zâmbetul pe față (lucru care Ingăi i se părea suspect). Și mai era și surd de o ureche.

Gravida făcu din mână a lehamite și trecu pe lângă rândurile de viță-de-vie, prășite migălos de Tihon. Da, pe toată strada Frunze doar casa lor avea grădina la drum și trebuia să parcurgă vreo treizeci de pași până să dea de ușă. Zări bicicleta verde, rezemată de tulpina agudului. Zâmbi. Fereastra de la bucătăria modestă era deschisă. Se auzea ceva clocotind pe plită. Un iz de usturoi și busuioc îi intră în nări. Privi spre crengile agudului bătrân care le umbrea casa. Fructele erau mășcate și, pe alocuri, deconspirau pete rozovii. *Se vor coace exact când am să te nasc*, se adresă ea fătului. Își lăsa sandalele în veranda luminoasă și își păși în bucătărie. Încăperea avea tavanul jos pentru

Tihon, însă pentru Inga era tocmai potrivit. În bucătărie o aştepta un bărbat trecut uşor de patruzeci de ani, cu şuviţe argintii prin părul castaniu, tuns scurt. Ochi verzi, înguşti, expresivi. A închis focul de sub tigaie, s-a apropiat de dânsa şi a îngenuncheat chiar la burta ei. O cuprinse de mijloc, cu nişte braţe suficient de puternice ca să zdrobească un torace de cal. Şi-a dus buzele spre buricul ei şi sărută locul de câteva ori. Închise ochii. Îşi lipi obrazul stâng de acel loc, încercând să audă ce se întâmplă dincolo.

Inga îi spuse că totul a mers bine la doctor. Nu a vrut să-i povestească despre poziţia greşită a fătului. El îşi dezdoi genunchii şi-i făcu semn să ia loc în fotoliul de lângă masa scundă, pe care se puteau vedea două bucăţi de ruladă cu halva. Fără s-o întrebe dacă avea sau nu poftă, Tihon puse o bucată de ruladă pe o farfurie şi i-o dădu soţiei. Inga muşcă aproape jumătate şi începu să mestece încet, cu plăcere. Puţine lucruri adora ea la fel de mult ca pe rulada cu halva. Bărbatul reveni la tigaia în care prăjea ceapă şi usturoi cu ardei dulce şi frunze de busuioc. Scăpă peste ele o conservă cu pulpă de roşii. Alături, într-o cratiţă, fierbeau spaghetetele. Erau aproape gata. Trebuia doar să deschidă conserva cu ton în ulei şi s-o adauge la legumele din tigaie. Totuşi îşi aminti ceva şi abandonă gătitul. Îi făcu gest Ingăi să stea nemişcată şi dispăru pentru câteva clipe din bucătărie. Reveni cu o boxă, lată cât uşa şi înaltă cât Inga. Fata privea scena cu sprâncenele ridicate. Nici nu apucă să-l întrebe ce era în cutie, pentru că Tihon scoase din ea o ramă de lemn, zăbreliată cu beţe subţiri,

multicolore. Nu putea să nu recunoască ceea ce trebuia să fie pătucul copilului. Tihon a asamblat pătucul meste-când periodic conţinutul din tigaie.

– Doamne, ce frumuseţe!

Inga se ridică şi apăsă peste marginile pătucului. Era rigid şi se potrivea perfect cu dezordinea din casă. Tihon puse o saltea nouă peste vertebrele de lemn şi îl aşază în dormitor, la picioarele patului lor. Inga îşi relua locul în fotoliul de la bucătărie, urmărindu-şi bărbatul cum găteşte salata. Îl privea tăcută, aşa cum te uiţi la cel mai iubit om şi nu vrei ca cineva sau ceva să tulbure în vreun fel armonia momentului. Tomas intră tiptil ca o stafie şi se cuibări lângă fata care, cu doar opt luni mai devreme, luase titlul de campioană republicană la karate. Motanul se apucă de tors şi îşi tot freca mutrişoara tărcată de pântelele ei semidezgolit. Probabil că se închea o legătură telepatică între copilul nenăscut şi animal, un soi de conexiune pe care Inga a avut-o cândva cu Bim, câinele cel roşcat de acasă, de la prima casă. *Doamne, cât de mult l-am iubit pe Bim!* i se adresă ea în gând copilului. *De-ai şti cât de multe am să-ţi povestesc.* Simţi cum torsul pisiului o teleportează uşor spre lumea viselor. Nu credea că avea atâta somnolenţă în oase. Adormi peste jumătate de minut, cu farfuria de ruladă pe burtă.

Tihon îi urmări somnul timp de câteva minute. Puse cu grijă o pernă mică sub capul ei. Tomas părea să-şi fi împlinit misiunea, aşa că dispăru pe uşa bucătăriei. Era şi el parte a armoniei momentului. Doar clocotul spaghetelor din cratiţă se putea auzi. Tihon scurse spaghe-

tele și le puse în două farfurii, iar deasupra adăugă sosul de roșii cu ton. Măncarea era încă prea fierbinte, așa că se așează turcește pe tolișorul din bucătărie și își privi soția. O contempla, încercând să nu scoată vreun zgomot. A fost mereu distant cu discipolii săi, căci, în karate, nu e loc de copilării. Niciodată nu și-a permis cu ei mai mult decât un salut scurt și închinăciunea formală de dinaintea antrenamentelor. Chiar și la întâlnirile neformale cu ucenicii, a păstrat distanța. Dar în cazul Ingăi totul a fost diferit. Era doar o copilă atunci când o văzu prima dată. Îi dădu o carte de vizită, tăiată stângaci din foi A4, scoase la imprimantă. Așa făcea cu orice ocazie, fără să țină minte chipurile. Fetița însă veni la școala de karate peste câteva zile, hotărâtă să învețe. La prima oră de antrenamente Inga îi spuse că în Tiraspol ar exista oameni răi și că vrea să învețe să se apere. Alte motive nici nu-l interesau pe Sensei. Era prima dată când îi venea cineva de la școala-internat. Probabil, din cauza asta, îi făcu fetei rost de un kimono, fără să-i ceară un ban. Costumul alb o prindea bine.

Inga nu-și dădea răgaz și părea că se dedică întru totul exercițiilor de pe tatami. Îi plăceau mișcările sincronizate ale întregii echipe. Se îndrăgostise de febrele musculare, de durerile din oase și spine, de injecția de adrenalină pe care o simțea în sânge pe la mijlocul sesiunilor de antrenament, când îi reușeau mișcările complicate, de inima care-i zburda în piept și de senzația că universul e la picioarele ei în clipele când îi zâmbea Tihon. Peste câteva luni, Sensei îi spuse că nu a mai avut un discipol atât de

motivată. I-a spus-o direct, o treabă total neobișnuită, pentru că Tihon nu arunca complimente gratuit. Apoi ceva s-a întâmplat. În timpul antrenamentelor el începu să se piardă tot mai des în privirea ei. Ardea ceva în ochii ei, ceva care îi înmuia antrenorului genunchii. Nu credea că va mai simți vreodată iubire. Nu după ce fosta soție l-a făcut praf și l-a determinat să-și plafoneze simțurile. Și totuși fata cu burta mare din fotoliu i-a zdrobit încet rutina searbădă de care se ținea.

Iar acum Inga dormea strâns, în timp ce Tihon Kuzmin tot repeta în gând: *Îți mulțumesc... mulțumesc*. Îi sărută genunchii albi și netezi. Pentru o clipă avu pornirea să-i muște, să vadă dacă nu cumva sub piele îi curge lapte condensat și frișcă. *Mulțumesc...* O privea contemplativ, având certitudinea că Inga îl va face un om mai bun și că va putea uita mai ușor trecutul. Sau, cel puțin, îl va ajuta să împingă amintirile negre spre dimensiunile secundare ale minții.

Ea și-a deschis ochii, cumva balansând între somn și veghe.

– Vorbești cu copilul? Bănuiesc că aveți deja secrete.

– I-am mulțumit că există. Și i-am promis că o fac pe mama lui campioană mondială.

Inga vorbi doar peste jumătate de minut. – Asta dacă mai pot reveni la școală cu aceleași puteri. Și dacă va fi cezariană? Și dacă vor surveni complicații? Și dacă...

Tihon îi puse degetul arătător pe buze.

– Nu are rost să-ți faci griji de pe acum. Îți voi fi alături. Gândește-te doar la victorie. La maternitate vom